چالش

یک شهید و دهها زخمی در جنایات صهیونیست‌ها در روز خشم

قدس پادگان نظامی شد

در پی فراخوان گروه‌های مقاومت برای برگزاری روز خشم در فلسطین، رژیم صهیونیستی با استقرار هزاران نیرو و صدها تجهیزات نظامی در قدس، این مکان را به پادگان نظامی تبدیل کرد. نظامیان اسرائیلی برای متفرق کردن فلسطینیان که برای برگزاری نماز به مسجدالاقصی آمده بودند از گاز اشک‌آور، گلوله پلاستیکی و باتوم استفاده کردند که در این درگیری‌ها یک نفر شهید و دهها تن دیگر زخمی شدند.

در پی تجاوزهای مکرر رژیم صهیونیستی طی هفته اخیر به مسجدالاقصی از جمله کار گذاشتن گیت‌های ورودی، گروه‌های مختلف فلسطینی روز جمعه را «جمعه خشم» نامیدند و در مخالفت با جنایات صهیونیست‌ها در قدس اشغالی تظاهرات کردند. رژیم صهیونیستی نیز در پی این فراخوان، روز جمعه ۱۵ هزار نفر از نظامیان خود را در قدس به ویژه بخش قدیمی آن مستقر و با کار گذاشتن موانع آهنی در مناطق مختلف این شهر، آن را به پادگان نظامی تبدیل کرد. به گزارش شبکه اسکای‌نیوز، نظامیان رژیم صهیونیستی به نمازگزاران فلسطینی در منطقه باب الساهره در مجاورت مسجدالاقصی حمله و اقدام به سرکوب آنان کردند. نیروهای رژیم صهیونیستی همچنین مانع ورود افراد زیر ۵۰ سال به مسجدالاقصی و بخش قدیمی قدس شدند و نمازگزاران فلسطینی را که تلاش داشتند وارد مسجدالاقصی شوند با گاز اشک‌آور و گلوله پلاستیکی هدف قرار دادند. همچنین صدها جوان فلسطینی که به دعوت رهبران مقاومت در تظاهرات «جمعه خشم» شرکت کرده بودند، با نظامیان صهیونیست درگیر شدند. تظاهرات و درگیری فلسطینیان با نظامیان صهیونیست در مناطق مختلف کرانه باختری به ویژه گذرگاه قلندیا بسیار شدید بود. در اطراف مسجدالاقصی نیز درگیری‌های شدیدی میان دو طرف رخ داد. خبرگزاری رسمی فلسطین «وفا»، وزارت بهداشت فلسطین اعلام کرد ۵۰ فلسطینی در کرانه باختری زخمی شده‌اند. به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی فلسطین، چندین خبرنگار و نیروی امدادرسان و شماری فعال خارجی حامی فلسطین نیز که همراه با فلسطینیان مقابل باب‌الاسباط تجمع کرده بودند، زخمی شدند. یک شهرک‌نشین صهیونیست نیز با تیراندازی به افراد معترض به محاصره بیت‌المقدس، محمد محمدشرف ۱۸ ساله را در «باب‌العامود» به شهادت رساند. در پی ممانعت نظامیان اسرائیلی از ورود فلسطینی‌ها به مسجدالاقصی، نمازگزاران مجبور شدند در اطراف مسجد نماز جمعه را برپا کنند. مسجدالاقصی این روزها صحنه تشدید تجاوزگری و تعدی صهیونیست‌ها و اعمال محدودیت علیه فلسطینی‌ها در ورود به این مسجد و ادای فرایض دینی آنهاست. فلسطینیان هرگونه اقدام امنیتی اسرائیل در مورد حرم شریف را به منزله گامی از سوی این رژیم برای مسلط شدن بر این زیارتگاه مسلمانان تلقی می‌کنند و با آن مخالفت می‌ورزند.

■ تظاهرات در جهان اسلام

علاوه بر مردم فلسطین، مسلمانان سایر کشورها نیز با برگزاری تظاهرات خشم خود را به جنایات اسرائیل در مسجدالاقصی نشان دادند. تعدادی از مردم ترکیه روز جمعه در واکنش به تدابیر امنیتی شدید رژیم صهیونیستی در شهر قدس و مسجدالاقصی، مقابل کنیسه بزرگ شهر استانبول تظاهرات کردند. به نوشته خبرگزاری «دوغان»، گروهی از مسلمانان پس از تظاهرات گسترده در استانبول با قرائت بیانیه‌ای تأکید کردند اسرائیل یک «دولت تروریستی» است که آزادی مسلمانان و حق عبادت آنان را نقض می‌کند. هزاران نفر در مالزی هم پس از نماز جمعه دست به تظاهرات گسترده در اعلام حمایت از مسجدالاقصی زدند. زاهد حمیدی، معاون نخست‌وزیر مالزی نیز در این تظاهرات که در نزدیکی سفارت امریکا انجام شد، شرکت داشت. مردم اردن نیز با برگزاری تظاهرات گسترده در امان همبستگی خود را قدس و مسجدالاقصی اعلام کردند. همچنین اهالی اردوگاه «جرمانا» در جنوب دمشق با برگزاری تظاهرات، به اقدامات اخیر رژیم صهیونیستی علیه مسجدالاقصی اعتراض کردند. در سودان هم مردم به دعوت گروه‌های سیاسی و ملی این کشور تظاهرات گسترده‌ای در همبستگی با ملت فلسطین اعلام کردند.

دیپلماسی

احضار کاردار سفارت کویت به وزارت خارجه

ایران نسبت به تصمیم دولت کویت در کاهش کادر دیپلماتیک و محدودیت فعالیت سفارت ایران در آن کشور اعتراض کرد. وزارت خارجه کاردار کویت در تهران را احضار و مراتب اعتراضی ایران را به او ابلاغ کرد.

منابع خبری کویت روز پنج‌شنبه گزارش کردند که دولت آن کشور به سفارت ایران دستور داده تا دفاتر فرهنگی و نظامی خود در کویت را تعطیل کند و تعداد کارکنان این سفارت را از ۱۹ نفر به چهار نفر کاهش دهد. گفته می‌شود علیرضا عنایتی، سفیر ایران در کویت نیز جزو دیپلمات‌های اخراجی است. کویت همچنین تصمیم گرفت که فعالیت کمیته‌های مشترک بین دو کشور را لغو کند. براساس این گزارش، تصمیم دولت کویت در پی محاکمه و محکومیت اعضای هسته تروریستی موسوم به «عبدلی» در آن کشور و اتهام ارتباط آن با نهادهایی در ایران اتخاذ شد. ظاهراً در جریان محاکمه این افراد، ارتباط آنها با نهادهایی در ایران مطرح شده و مورد قبول دادگاه قرار گرفته است. در پی اعلام این خبر، بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه ایران از احضار فلاح الحجرف، کاردار سفارت کویت در تهران و «اعتراض شدید» نسبت به اقدام دولت آن کشور خبر داد. قاسمی گفته است در دیدار مقامات وزارت خارجه با کاردار کویت «تأکید شد که ایران حق اقدام متقابل را برای خود در قبال کاهش کادر دیپلماتیک دو کشور محفوظ می‌داند.» به گفته وی، مقام وزارت خارجه در دیدار با کاردار سفارت کویت «اتهام‌های واهی مقام‌های کویتی» را مردود دانست. سخنگوی وزارت خارجه ایران در واکنش به تصمیم کویت گفته است: «جای تأسف است که مسئولان کویت در شرایط حساس منطقه به جای خویشتنداری در قبال فشارها و تحریکات طرف‌های ماجراجوی منطقه‌ای به این تحریک‌ها پاسخ داده و جمهوری اسلامی ایران را هدف اتهامات واهی قرار می‌دهند.» عربستان که سیاست تنش با ایران را در پیش گرفته، از این تصمیم کویت استقبال کرده است. به گزارش شبکه اسکای‌نیوز، یکی از مسئولان وزارت خارجه عربستان اعلام کرد که این کشور از تصمیمات جدید دولت کویت علیه هیئت دیپلماسی ایران در کویت به‌طور کامل حمایت می‌کند. مشعل بن فهم السلمی، رئیس پارلمان عربی نیز در بیانیه‌ای مدعی شد: «پارلمان عربی از اقدامات کویت علیه ایران و کاهش تعداد دیپلمات‌های ایرانی و بستن دفاتر فنی وابسته به سفارت و عدم فعالیت مشترک با ایران به منظور حفظ ثبات و امنیت کشور خود به طور کامل حمایت می‌کند.»

خبر

عبدالملک حوثی: در جنگ بعدی علیه اسرائیل کنار حزب‌الله هستیم

رهبر جنبش انصارالله یمن خطاب به سیدحسن نصرالله گفت که تمامی یمنی‌ها آماده مقابله با اسرائیل در جنگ آتی هستند.

به گزارش المیادین، عبدالملک الحوثی، رهبر جنبش انصارالله لبنان در سالروز آغاز کمپین «فریاد علیه مستکبران» گفت: یمنی‌ها آماده شرکت در هرگونه جنگ با دشمن اسرائیلی هستند. حساب باز کردن سیدحسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان روی یمنی‌ها در این جنگ کاملاً درست است. پیشتر سیدحسن نصرالله گفته بود که در جنگ آتی با اسرائیل احتمالاً فضا برای صدها هزار نیرو در منطقه برای شرکت در این جنگ باز خواهد شد و یمن در رأس قرار دارد تا فرماندهان خود را که به جنگ با اسرائیل و تلاش برای نجات فلسطین ایمان دارند به این جنگ بفرستد. وی گفته بود که مقاومت نیروی نظامی و مردمی در یمن دارد و یمن بخشی از محور مقاومت است. الحوثی در ادامه سخنرانی‌اش گفت: درگیری امروز شدیدترین و خطرناک‌ترین درگیری علیه مردم فلسطین است. تمامی جنگ‌هایی که رخ می‌دهد رابطه آن با امریکا کاملاً واضح است.

تغییر اولویت‌های ترامپ در سوریه

سیا از براندازی اسد عقب نشست

گزارش یک

دونالد ترامپ به یک برنامه سری و مهم سازمان سیا که در زمان باراک اوباما با هدف براندازی بشار اسد ایجاد شده بود پایان داده است؛ تصمیمی که ناظران آن را نشانه پیروزی مقاومت به رهبری ایران دانستند.

به گزارش «جوان»، روزنامه امریکایی «واشنگتن‌پست» اواخر هفته گزارش داد دونالد ترامپ تصمیم گرفته است به برنامه مخفیانه سازمان سیا برای براندازی بشار اسد پایان دهد. این برنامه چهار سال قبل تحت ریاست ریاست جمهوری باراک اوباما علنی شد. بر اساس این گزارش، رئیس جمهور امریکا تقریباً یک ماه پیش و پس از دیدار با مایک پمپئو رئیس سیا و هربرت مک مستر مشاور امنیت ملی به این برنامه پایان داد. ترامپ در جریان تبلیغات انتخاباتی خود به ناکارآمدی گروه‌های مخالف سوری اشاره کرده و وعده قطع حمایت‌های امریکا را به این گروه‌ها داده است. انتشار گزارش واشنگتن‌پست دو هفته بعد از دیدار ترامپ با ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه در آلمان منتشر شده است. در جریان این دیدار رؤسای جمهور دو کشور درباره برقراری یک آتش‌بس محدود در جنوب غربی سوریه به توافق رسیدند. مسکو از اقدام ترامپ استقبال کرده و آن را گام مثبتی در جهت همکاری روسیه و امریکا در سوریه دانست. وزارت خارجه روسیه اعلام کرد توقف طرح محرمانه «سیا» برای حمایت از معارضان سوری نشان می‌دهد رئیس جمهور این کشور مایل به کار با مسکو برای حل موضوع سوریه است. در بیانیه وزارت خارجه روسیه همچنین خاطرنشان کرده: «رفتارهای امریکا ممکن است که به اتفاقات ناخوشایندی بینجامد. بخش زیادی از افراد مسلحی که واشنگتن آنها را آموزش داده به داعش و النصره پیوسته‌اند.» اکثر رسانه‌ها و ناظران تصمیم ترامپ را نشانه شکست امریکا در سوریه عنوان کردند. جوشا لندیس، رئیس مرکز مطالعات خاورمیانه در دانشگاه اوکلاهمای امریکا نوشت: «اقدام ترامپ در از بین بردن منابع مالی سیا برای شورشیان سوری صدای ناقوس مرگ تلاش‌های غربی برای عقب راندن قدرت ایرانیان و روس‌ها در شام است.» لیندسی گراهام، سناتور جنگ‌طلب امریکایی در توئیتر خود نوشت: «تصمیم ترامپ برای پایان بخشیدن به اجرای برنامه سیا در حمایت از مخالفان سوری، به معنای تسلیم بلاشرط امریکا در مقابل اسد، روسیه و ایران است.» این سناتور جمهوریخواه همچنین گفت: نگرانم که این سیاست (ترامپ برای پایان حمایت سیا از مخالفان سوری) نهایتاً موجب شود که یکی دیگر از پایتخت‌های عرب یعنی دمشق به دست ایرانی‌ها بیفتد. اندرو تابلر، تحلیلگر مسائل سوریه در یک اندیشکده نزدیک به محافل صهیونیستی موسوم به «مؤسسه واشنگتن برای سیاستگذاری در خاور نزدیک» می‌گوید: اگر برنامه سیا در حمایت از شورشیان سوری متوقف شود و جایگزینی برای آن تهیه نشود، در این صورت این اقدام به معنای پیروزی برای ایران و روسیه در سوریه به حساب می‌آید. در طول شش سال گذشته غربی‌ها به رهبری امریکا تلاش‌های گسترده‌ای برای براندازی نظام سوریه به کار گرفتند که با مقاومت ایران در این تلاش‌ها به در بسته خورد. ناظران معتقدند شکست استراتژیک امریکا در سوریه زمانی نهایی شد که تهران توانست مسکو را متقاعد کند به نفع دولت سوریه دخالت نظامی کند و حالا تصمیم ترامپ تأیید بر شکست کامل امریکا در سوریه است.

■ الفاظ همیشگی

با وجود تصمیم‌هایی که نشان‌دهنده ناکامی امریکا در پیشبرد اهداف خود در سوریه است، اما مقامات امریکایی همچنان به لفاظی علیه ایران ادامه می‌دهند. رئیس سازمان اطلاعات مرکزی امریکا می‌گوید که ایران در حال کشاندن مرزهای خود به سمت سوریه است و باید برای تحقق نقشه خاورمیانه بزرگ، امریکا پیروز میدان در سوریه باشد. به گزارش فارس، مایک پمپئو، رئیس سازمان اطلاعات مرکزی امریکا (سیا) روز پنج‌شنبه میهمان اندیشکده «اسپن» بود و در خصوص ارزیابی اطلاعاتی امریکایی‌ها از شرایط جهان سخن گفت. سؤال اولی که از پمپئو پرسیده شد، این بود که «دشمن امریکا در سوریه دقیقاً چه کسی است؟» رئیس سیا در پاسخ گفت که تا دیروز دشمن اول داعش بوده که امریکا و همپیمانانش تلاش می‌کنند آن را شکست دهند. پمپئو ادامه داد: «امروز اما دشمن ما ایران است که در حال جلو کشیدن مرزهای خود است. آنها دارند از مرزهای خود جلوتر می‌آیند و می‌خواهند از طریق عراق (به خاک سوریه) وصل شوند.» رئیس سیا باز هم به «فهرست دشمنان امریکا در سوریه» پرداخت ولی بدون «دشمن» خطاب کردن روس‌ها، گفت که روسیه هم در سوریه حضور دارد که «نتوانستیم جایی برای کار مشترک با آنها پیدا کنیم زیرا منافع همسانی با آنها نداریم.» پمپئو گفت: «از چهار سال پیش که تصمیم گرفته شد به روسیه برای حضور در سوریه اجازه داده شود، چشم‌انداز این کشور متفاوت و شرایط برای مردم سوریه بدتر شد.» مجری پرسید: «منافع امریکا در سوریه دقیقاً چیست؟» مایک پمپئو پاسخ داد: «منافع ما خیلی بزرگ‌تر از سوریه است. باید به سوریه به عنوان بخشی از یک حلقه ارتباطی در خاورمیانه بزرگ نگاه کنیم. این حلقه می‌تواند شرایط را برای ایجاد ثبات در خاورمیانه و تضمین امنیت امریکا مساعد کند.» «خاورمیانه بزرگ» اصطلاحی امریکایی است که در اوایل قرن ۲۱ رونمایی شد. در نقشه‌ای که امریکایی‌ها برای این نوع از خاورمیانه کشیده‌اند، بسیاری از کشورها تکه‌تکه می‌شوند و اسرائیل دیگر با تهدیدی جدی روبه‌رو نیست.

■ عملیات مقاومت در مرز سوریه - لبنان

از صبح روز گذشته نیروهای مقاومت لبنان و سوریه عملیات نظامی را برای پاکسازی ارتفاعات «عرسال و قلمون» از وجود تروریست‌های تکفیری آغاز کردند. نام قلمون پس از نبرد سرنوشت‌ساز شهر مرزی قصیر در بهار ۱۳۹۲ که در آن رزمندگان جنبش مقاومت اسلامی لبنان نقش اساسی و پیشرو داشتند و اولین حضور جدی نیروهای این جنبش در سوریه بود بر سرزبان‌ها افتاد. پس از آزادسازی قصیر هدف بعدی نیروهای حزب‌الله منطقه قلمون تعریف شد. هرچند این جنبش به همراه نیروهای دولتی و مردمی سوریه موفق شدند قسمت‌های زیادی از این منطقه از جمله شهر یبرود و معلولا را آزاد کنند، اما تروریست‌های تکفیری با عقب‌نشینی به بعضی مناطق دورافتاده و صعب‌العبور موفق شدند بعضی مواضع خود را تثبیت کنند. منطقه قلمون اهمیت استراتژیکی زیادی دارد و در صورتی که تروریست‌ها به این منطقه مسلط شوند می‌توانند مسیر ارتباطی خود از شرق لبنان تا بیابان‌های شرقی سوریه را امن کنند. از سوی دیگر با پاکسازی کامل قلمون، مسیر ارتباطی تروریست‌ها از لبنان به دمشق قطع خواهد شد. عملیات نیروهای مقاومت در مناطق مرزی سوریه و لبنان پس از برقراری آتش‌بس در جنوب غربی سوریه صورت می‌گیرد. بعضی تحلیلگران معتقدند با برقراری این آتش‌بس مقاومت نیروهای بیشتری در اختیار خواهد داشت تا بر تمرکز بیشتری مناطق باقی مانده در مرز سوریه و لبنان را پاکسازی کند.

■ لاوروف: پایگاه‌های امریکا غیرقانونی است

سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه در کنفرانس مطبوعاتی مشترک با همتای خود از سیرالئون در مسکو تأکید کرد، وجود پایگاه‌های امریکا در سوریه غیرقانونی است. بنا بر گزارش خبرگزاری «اینترفکس»، وزیر امور خارجه روسیه در ادامه گفت که مذاکرات با امریکا درباره پارامترهای اصلی ایجاد مناطق کاهش تنش در جنوب سوریه ادامه دارد. این دیپلمات ارشد روسیه در این رابطه تأکید کرد: «جزئیات مربوط به چگونگی انجام عملیات برای تضمین حفظ کنترل بر اجرای آتش‌بس در این مناطق و همچنین تضمین دسترسی نامحدود به کمک‌های بشردوستانه و جابه‌جایی غیرنظامیان از این مناطق در حال نهایی شدن است.»

ظریف: حالا همه ما کمبودهای برجام را می‌دانیم

اگر مذاکره مجددی انجام شود، با آگاهی از کاستی‌های برجام، مطالباتی به مراتب متفاوت‌تر خواهیم داشت

گزارش ۲

متن نامه تأیید پایبندی ایران به برجام سرانجام منتشر شد؛ نامه‌ای که وزیر خارجه امریکا یک بار دیگر در آن به فرمان دونالد ترامپ برای بررسی مجدد توافق هسته‌ای با ایران اشاره کرده است. رئیس سازمان سیا پیش‌بینی کرده که بعد از پایان این بررسی، سیاست امریکا در قبال ایران شاهد تغییر جدی خواهد بود و حتی پایبندی ایران به توافق هسته‌ای هم نتیجه‌ای نخواهد داشت. در مقابل، وزیر خارجه ایران که در نیویورک به سر می‌برد از امریکایی‌ها خواسته که حتی فکر کردن به تغییر برجام را هم از ذهن‌شان بیرون کنند، زیرا اگر چنین چیزی اتفاق بیفتد، ایران با آگاهی از کاستی‌های برجام، مطالباتی به مراتب متفاوت‌تر از مطالبات دو سال قبل خواهد داشت. اشاره وزیر خارجه روحانی به کاستی‌های برجام در نیویورک کم‌سابقه است.

به گزارش «جوان»، رکس تیلرسون، وزیر خارجه امریکا در نامه خود به پل رایان، رئیس مجلس نمایندگان امریکا تأیید کرده که ایران به تعهدات خود مطابق برجام پایبند مانده، ولی تأکید کرده که همچنان از طرق مختلف، دولت پیشتاز حامی تروریسم است. تیلرسون در نامه خود به دستور دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا برای بازبینی برنامه جامع اقدام مشترک معروف به برجام اشاره کرده که به گفته او یک بازبینی بین سازمانی به ریاست شورای امنیت ملی امریکاست و نشان خواهد داد آیا «تعلیق تحریم‌های ایران متعاقب برجام، برای منافع امنیت ملی امریکا حیاتی است یا نه؟» به گفته وزیر خارجه ترامپ، بعد از اینکه بررسی شورای امنیت ملی امریکا و سایر نهادهای مرتبط درباره توافق هسته‌ای تکمیل شود، دولت ترامپ با کنگره درباره نحوه برخورد با برجام وارد مذاکره خواهد شد. هرچند گفته می‌شود روند بررسی برجام در امریکا به مراحل نهایی خود رسیده و شواهد و قرائن هم این را تأیید می‌کنند ولی هنوز مشخص نیست دولت ترامپ چه سیاستی در قبال این توافق در پیش می‌گیرد. در شرایطی که هشتمین نشست کمیسیون مشترک برجام روز جمعه برای بررسی تعهدات ۱+۵ و ایران تشکیل شده و ایران قصد دارد نقض عهد امریکا را در مورد این توافق در کمیسیون مشترک در وین طرح کند، رئیس سیا در تازه‌ترین اظهارات خود گفته که بعد از نهایی شدن روند بررسی امریکا در قبال ایران، در رفتار امریکا با ایران یک تغییر جدی اعمال خواهد شد. مایک پمپئو که روز پنج‌شنبه در نشست مؤسسه «اسپن» سخن می‌گفت، در اظهاراتی قابل توجه، پایبندی ایران به برجام را به یک اجاره‌نشین تشبیه کرده که تا زمانی که صاحب ملک از او درخواست نکند، اجاره خود را نمی‌دهد و برای پرداخت این اجاره از چک بی‌محل استفاده می‌کند. پمپئو می‌گوید: «وقتی بازنگری سیاست امریکا در قبال ایران به اتمام برسد، من مطمئنم شما شاهد تغییر جدی در سیاست ما نسبت به این کشور خواهید بود.» رئیس سیا پایبندی ایران به توافق هسته‌ای را «بدون رغبت»، «حداقلی» و «موقتی» ارزیابی کرده است. به گفته پمپئو، برجام «در کوتاه‌مدت این توانایی را در اختیار ما نمی‌گذارد که به‌درستی همه فعالیت‌های احتمالی ایران را رصد کنیم.» وی با بیان اینکه هدف اصلی برجام افزایش ثبات منطقه و ارتباط دوباره ایران با جهان غرب بود که محقق نشده است، تصریح کرد: «ما می‌خواهیم ایرانی‌ها را نه تنها در عرصه هسته‌ای که در همه زمینه‌ها به عقب برانیم، اما هنوز نمی‌دانیم که با توسل به چه راهبردی موفق به اجرای این کار می‌شویم.»

■ ظریف: توافق مجدد ناممکن است

محمدجواد ظریف، وزیر خارجه و تیم هسته‌ای همراه او روز گذشته برای شرکت در هشتمین نشست کمیسیون مشترک ایران و ۱+۵ درباره برجام به نیویورک رفتند. در حالی که قرار است در این نشست، روند تعهد کشورها به توافق هسته‌ای بررسی شود، سرگئی ریابکوف، معاون وزیر خارجه روسیه روز پنج‌شنبه از اقدام دولت امریکا در اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران انتقاد کرد. میخائیل اولیانوف، یکی دیگر از مقام‌های وزارت خارجه روسیه نیز گفته است که امریکا به تعهداتش در توافق هسته‌ای «بسیار بد» عمل می‌کند. همچنین عباس عراقچی، معاون ظریف در گفت‌وگو با ایرنا گفته که در طول ۱/۵ سالی که از اجرای برجام گذشته، ایران به گواهی آژانس همواره به تعهدات خود پایبند بوده، اما طرف مقابل به‌خصوص دولت امریکا در عملکرد خود بدعهدی، پیمان‌شکنی، تأخیر و تعلل‌های زیادی داشته و ما همواره اینها را در کمیسیون مشترک بحث کردیم که برخی از آنها جبران شده است. رئیس ستاد پیگیری اجرای برجام افزود: جمهوری اسلامی ایران خودش در خصوص اینکه بدعهدی امریکا و در نهایت نقض برجام توسط امریکا با چه عکس‌العملی مواجه شود، تصمیم می‌گیرد و برجام چنین اختیاری به ایران داده است. همچنین محمدجواد ظریف قبل از ترک نیویورک برای شرکت در کمیسیون برجام، درباره تلاش برای تغییر در برجام به امریکا هشدار داد. ظریف در گفت‌وگو با خبرنگار نیویورکر و برخی خبرنگاران دیگر در محل اقامت خود گفت: «حتی فکر کردن در خصوص از سرگیری این گفت‌وگوها بسیار خطرناک است، زیرا در آن صورت همه ما (همه طرف‌ها) حتی با انتظارات بالاتری نسبت به قبل وارد هرگونه مذاکره احتمالی خواهیم شد.» او توضیح داد: «به نظر من رسیدن به توافق، الان سخت‌تر از دو سال یا سه سال پیش است. چون همه ما الان کمبودهای توافق فعلی را می‌دانیم و من می‌توانم با یقین به شما بگویم که اگر این اتفاق غیرممکن بیفتد که ایران بار دیگر به وضعیت مذاکره بازگردد، مطالبات ایران، بسیار متفاوت از مطالباتی خواهد بود که ما دو سال پیش مطرح کردیم.» ظریف گفته که رسیدن به این توافق به اندازه کافی با پیچیدگی همراه بود و دستیابی به توافقی دیگر غیرممکن خواهد بود.

■ احتمال ملاقات با تیلرسون

با این حال، ظریف احتمال گفت‌وگو با دولت دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا را رد نکرد: «ما با دیدار احتمالی با رکس تیلرسون، وزیر امور خارجه امریکا در صورتی که این دیدار برای اجرای توافق هسته‌ای ایران (و گروه ۱+۵) ضروری باشد، مخالفتی نداریم.» ظریف با این وجود، اظهار داشت تاکنون درخواست چنین دیداری را نداشته و تصور نمی‌کند در آینده هم چنین درخواستی داشته باشد. ظریف گفته که در صورت مشاهده حسن‌نیت از سوی امریکا در خصوص اجرای توافق ایران و شش قدرت جهانی، این توافق مبنای همکاری‌های آتی خواهد بود و نه تنها یک سقف. وی افزود: در آن صورت، امکان همکاری در دیگر حوزه‌ها نیز فراهم خواهد شد، اما تاکنون چنین حسن‌نیتی را مشاهده نکرده‌ایم. عصر دیروز برخی منابع امریکایی خبرهایی درباره احتمال ملاقات ظریف با همتای امریکایی خود را منتشر کردند، ولی سخنگوی وزارت امور خارجه تأکید کرد: دکتر ظریف برنامه‌ای برای ملاقات با رکس تیلرسون در دستور کار نداشته است.

نگاه

هادی محمدی

چرا پوتین با ترامپ توافق کرد؟

از پاییز سال گذشته که امریکا درگیر مبارزات انتخاباتی شد، دیپلماسی در واشنگتن در محاق رفت و در ادامه نیز با شعارهای ترامپ، مشکلات جدیدی در عرصه داخلی و سیاست خارجی امریکا بروز کرد که تا به حال راهبرد مستحکمی برای غرب آسیا و به ویژه سوریه اتخاذ نکرده است. در مقابل امریکا، روسیه در یک ابتکار عمل دیپلماتیک، نشست‌های آستانه برای آتش‌بس و کاهش تنش در سوریه که عملاً به تولید مزیت و فرصت‌های زمانی برای پرداختن به اولویت مبارزه با داعش و شرایط تأخیری برای بقیه تروریست‌ها منتهی می‌شد، اهتمام گردید. روس‌ها فرصت‌طلبی طلایی کردند و از تضادهای مرحله‌ای بین ترکیه و امریکا و غرب نیز به خوبی استفاده کردند و واگرایی ترکیه و غرب را مدیریت و به نفع پروژه آستانه که پیوندی منطقی با ژنو پیدا می‌کرد، بهره جستند. حاصل این روند در شرایط فعلی، حذف سطح بازیگردانی امریکا در بحران سوریه شد. بدین گونه که در آستانه فقط ناظر است و در ژنو امکان مدیریت و پیشبرد موضوعی ندارد، لذا برای ترامپ، بازگشت به سطحی از مدیریت بحران و شراکت با روسیه در اولویت قرار گرفت و مذاکرات پنهانی را در اروپا آغاز کردند که از کلیات عبور نکرد. بلوغ این مذاکرات که در ماه‌های گذشته تحت تأثیر دیگر پرونده‌های بحرانی بین امریکا و روسیه قرار داشت در حاشیه نشست گروه ۲۰ به اعلام آتش‌بس در جنوب سوریه انجامید که جغرافیای آتش‌بس و دیگر جزئیات مربوط به چگونگی نظارت بر آن به اتمام نرسیده است. در نشست اخیر آستانه، از سوی ایران به روس‌ها تأکید شد که آتش‌بس در شهر درعا مورد تأییدات و بقیه مناطق و به ویژه در قنیطره و جولان که در اختیار النصره (القاعده) و داعش است، اجرا نخواهد شد. امریکایی‌ها که از مدتی قبل آموزش برخی از عشایر جنوب حوران را در کنار به کارگیری ارتش آزاد در جنوب مدیریت می‌کردند، بخش‌هایی از شرق سویدا و حومه درعا و قنیطره را نیز با روس‌ها در میان گذاشتند که هنوز نهایی نشده است. صهیونیست‌ها با این تصور که تروریست‌های داعش را در جولان و قنیطره حفظ کرده و ارتش لحد جدیدی را با آتش‌بس تحکیم خواهند کرد، ابتدا ابراز خوشحالی کردند ولی وقتی متوجه شدند که مواضع ایران در رویکرد مذاکراتی روس‌ها مورد احترام است در بالاترین سطح و از زبان نتانیاهو، نسبت به این طرح ابراز نگرانی کردند. در واقع صهیونیست‌ها نگران هستند که اگر آتش‌بس شود، مواضع حزب‌الله و ارتش سوریه و همپیمانان در حاشیه جولان و قنیطره تقویت و گسترش خواهد یافت و اگر آتش‌بس هم نشود، باید ارتش لحد تروریستی داعش و النصره را از دست بدهند. نکته مهم‌تر این است که برای امریکا، اولویت در شریک شدن در پروسه امنیتی است و نمی‌توانند ملاحظات اسرائیلی را به شکل جدی دنبال کنند، یعنی هدف و اولویت امریکایی‌ها با صهیونیست‌ها متفاوت است.

اخبار کوتاه

■ دیدار مخفیانه وزیر خارجه امارات با نتانیاهو در مورد ایران

روزنامه صهیونیستی هاآرتص فاش کرده که شیخ عبدالله بن زاید آل‌نهیان، وزیر امور خارجه امارات متحده عربی روز ۲۸ ماه سپتامبر سال ۲۰۱۲ در محل هتل اقامت نتانیاهو در نیویورک با بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در مورد ایران و فلسطین به‌طور محرمانه ملاقات کرده است. به گزارش ایرنا، این روزنامه صهیونیستی به نقل از دو دیپلمات ارشد غربی که نامشان ذکر نشده است، نوشت: موضوع دیدار نتانیاهو و بن زاید مسائل هسته‌ای ایران بود، اما وزیر امور خارجه امارات گفت تا زمانی که پیشرفتی در مذاکرات سازش با فلسطینیان حاصل نشود، روابط کشورش با اسرائیل گرم نخواهد شد. بن زاید این ملاقات را پس از مدتی طولانی که نتانیاهو درخواستش را از طریق میانجی‌ها به مقام‌های ارشد امارات متحده عربی ارسال کرده بود، پذیرفته است. به گفته این منابع، بن زاید به همراه یوسف العتیبه، سفیر امارات در واشنگتن مخفیانه از طریق پارکینگ زیرزمینی هتل و سپس به وسیله آسانسور خدمات وارد اتاق نتانیاهو شده است.

■ اروپای شرقی نگران رزمایش آتی روسیه

فرمانده نیروهای امریکایی در اروپا به خبرگزاری رویترز گفته که متحدان واشنگتن در شرق اروپا و اوکراین نگرانند که رزمایش آینده روسیه پوششی برای استقرار تجهیزات نظامی در خاک بلاروس باشد. سپهبد بنجامین هاجز (BENJAMIN HODGES) گفته که مقام‌های ناتو تجهیزات منتقل شده به بلاروس و بازگرداندن متعاقب آنها را به دقت زیر نظر دارند. به نوشته رویترز، روسیه تلاش کرده تا به ناتو اطمینان دهد که در جریان برگزاری رزمایش «زاپاد ۲۰۱۷» که در سپتامبر (شهریور) آتی در بلاروس برگزار می‌شود، قوانین بین‌المللی رعایت می‌شود، اما مقام‌های امریکایی و ناتو کماکان از وسعت و هدف مانور مشترک مسکو و مینسک نگرانند. هاجز به نگرانی‌های ناتو و امریکا اشاره کرد و احتمال داد که مانور آتی «اسب تروا»یی برای جابه‌جایی تجهیزات و نیروهای نظامی به بلاروس باشد.

■ اعتراضات به لغو احتمالی «اوباما کر» ادامه دارد

پلیس امریکا ۱۵۵ معترض را در دفاتر و ساختمان‌های سنا بازداشت کرد. ۹ روز قبل، اعتراض‌هایی در درون مجالس سنا و نمایندگان امریکا انجام شد و پلیس حداقل ۸۰ معترض را بازداشت کرد. بر اساس گزارش فارس، در ادامه روند مخالفت‌ها با لغو طرح اوباما کر، روز چهارشنبه نیز معترضان مخالفت‌شان را به دفاتر سنای امریکا بردند. به گزارش اسپوتنیک، پلیس امریکا اعلام کرده که «اعتراضات غیرقانونی» در حداقل ۴۵ دفتر مجلس سنا برگزار شد. پلیس امریکا همچنین تأیید کرده که حدود ۱۵۵ معترض را بازداشت کرده است.

■ نوری مالکی: با ایجاد پایگاه نظامی امریکا در الولید مخالفیم

معاون رئیس جمهور عراق با بیان اینکه پیروزی در موصل نهایی نیست، گفت: اولویت ادامه پاکسازی، بازسازی ساختار ارتش، پلیس و حشدالشعبی خواهد بود. به گزارش ایسنا، نوری مالکی در مصاحبه با خبرگزاری اسپوتنیک گفته که بین ۲ تا ۳ هزار داعشی از مجموع ۵ هزار داعشی که در موصل بودند کشته شدند. نوری مالکی همچنین تأکید کرد: عراق مخالف ایجاد پایگاه امریکا در الولید است. دولت قبلی امریکا مسئول ظهور داعش است و دولت جدید می‌خواهد پیروزی را از عراقی‌ها برباید.

■ کشته شدن ۲ معترض دیگر در تظاهرات ضد دولتی

در جریان درگیری در اعتصاب سراسری مخالفان طرح نیکولاس مادورو، رئیس جمهوری ونزوئلا برای تغییر قانون اساسی، دو تظاهرکننده دیگر کشته شدند. به نوشته نشریه لپوئن، این دو تظاهرکننده که ۲۴ و ۲۳ سال داشتند در زمان شرکت در یک اجتماع در شهر لوس توکس که در حومه کاراکاس واقع شده است و در شهر والنسیا در شمال ونزوئلا کشته شده‌اند. تظاهرکننده ۲۴ ساله در لوس توکس توسط شلیک مستقیم گلوله به قتل رسید. دهها تن دیگر در این تجمع زخمی شدند.

■ آلمان در سیاست خود در مورد ترکیه بازنگری می‌کند

وزیر خارجه آلمان اعلام کرد که در هماهنگی با صدراعظم آلمان در روابط این کشور با ترکیه بازنگری خواهد شد. به گزارش دویچه وله، زیگمار گابریل به شهروندان آلمان برای سفر به ترکیه هشدار داد و گفت که آنها هر لحظه می‌توانند بدون دلیل دستگیر شوند. زیگمار گابریل گفته که دستگیری پتر اشتویتنر، فعال حقوق بشر این کشور در ترکیه، نشان‌دهنده آن است که شهروندان آلمان در ترکیه در امان نیستند و هر لحظه احتمال دارد بدون دلیل دستگیر و زندانی شوند. سه‌شنبه ۱۸ ژوئیه (۲۷ تیر) دادگاهی در ترکیه حکم بازداشت ش